

Arne Nordheims Komponistpris 2007: Juryens begrunnelse

Årets prisvinner markerte seg tidlig i tenårene som et helt eksepsjonelt komposisjonstalent. Som 15-åring spratt han inn på den nordiske komponistarenaen med blåseoktetten *Octopus*, og tre år senere vant han 2. pris for gruppen under 35 år ved Den Europeiske Kringkastingsunions Rostrum i Paris med *Ensemblemusikk for 5* – den første i en lang rekke prestisjetunge æresbevisninger som er blitt den 47-årige prisvinneren til del i løpet av hans mer enn 30 års fartstid som komponist. Prisvinneren har også gjort seg bemerket som organist, pianist, lærer og kulturorganisasjon, bl.a. som formann for Norsk Komponistforening i perioden 1989-91.

Prisvinneren er en meget allsidig komponist som behersker så vel kompleks modernistisk orkestermusikk, improvisasjonsspill og elektroakustikk som bruksorientert kirkemusikk – gjerne i kombinasjon; alltid stilsikkert og velformet. Bakgrunnen som utøvende musiker gjenspeiles i en virtuos og musikantisk stil, som er befestet allerede i tidlige verker som *Vindu* for fiolin og klaver (1979). Blant kompositoriske forbilder nevner prisvinneren den franske spektralskolen, Ligeti, Xenakis og Mozart; sistnevnte for sin elegante mestring av musikalske *figurer*. Han legger ofte en sonologisk tankegang til grunn for komponeringen, slik han har gjort i trilogien *Som ringer i vann*, *Vannspeil* og *Speil* (1984–87), hvor han arbeider med problemstillinger som “ekspansjon” og “speiling”, samt med å sidestille og motstille ulike musikalske sjikt og teksturer. Også i kor- og orkesterverket *Turba* (2000) lar han seg inspirere av naturfenomener og forsøker å male naturens bevegelser, “fra de minste partikler til de største stormer”, ved å la et harmonisk spektrum definere storformen.

Blant prisvinnerens kirkemusikalske hovedverker finner vi kirkedramaet *Martin Luther Kings himmelferd* (1990), hvor han har integrert tradisjonelle negro spirituals i sitt eget komplekse modernistiske språk, og *Salmenes Bok* (1998) for kor og to orgler, skrevet som innvielsesverk for det nye orgelet i Oslo Domkirke. I de senere år har prisvinneren markert seg sterkt som orgel-improvisatør, og improvisasjonsspillet synes også å ha nedfelt seg i hans komposisjoner fra ca. år 2000, som er preget av større formal åpenhet og mindre lineær tenkning enn tidligere.

Blant eksempler på denne løsere formen, finner vi kammerverkene *Glasshus*, *Chase*, *Scream Soft*, *Nicht* og *Orkan*, som er det siste av en lang rekke samarbeidsprosjekter med sangeren Anne-Lise Berntsen. Nevnes bør også prisvinnerens slåtteinpirerte olympiske fanfare, som ble brukt ved OL i Lillehammer i 1994, samt inngangsmusikken til det norske kronprinsparets vielse i 2001.

Den røde tråden i prisvinnerens store og mangeartede produksjon er håndverksmessig profesjonalitet, en sikker form- og klangsans, en god balanse mellom struktur, intuisjon og improvisasjon, integritet i holdningen til komposisjonsfaget, samt et rosverdig

humanistisk engasjement som gjennomsyrrer hele hans virke som sentral norsk musikkarbeider. Kan vi be Nils Henrik Asheim komme frem for å motta Arne Nordheims Komponistpris 2007?

*

Til slutt skal vi feire med et verk av prisvinneren, nemlig *Chase*, som ble belønnet med Edvard-prisen i 2002. Juryens begrunnelse var som følger: “*Chase* er et verk som fanger lytteren i en rik og uforutsigbar strøm av innskytelser – en smakfull og veldisponert beretning som svinger seg lekent mellom øyeblikk og helhet. Komponisten forener på en elegant måte et klassisk format med et eksperimentelt og særegent uttrykk.” God fornøyelse!